

НАЈБОЉИ СРБИЈА
FDL КОМЕТ СРБИЈА

Eredményt csak tettek után várhatunk

Szabadon az „új temerini fiúk”

Az „új temerini fiúk” esete bizonyítja, hogy az elcsatolt országrészekben létező magyarellenesség eredményes diplomáciai munkával visszaszorítható. Gaudi-Nagy Tamás szerint Szerbia rákényszeríthető a magyar közösség sorsának rendezésére – de ehhez tenni kell.

Több mint egy év után engedték szabadon azt a hét délvidéki magyar fiataalt, akiket egy kocsmai verekedés után helyeztek előzetes letartóztatásba. Sokak szerint azért kerültek rögtön börtönbe a fiúk, mert a szerb hatóságok a délvidéki magyarság előtt így akartak példát statuálni, tehát egyfajta magyarellenes intézkedés történt. 2012. október 20-án egy kocsmában verekedtek össze a magyarok és a szerbek, az előbbieket fél tucatnyian, utóbbiak körülbelül harmincan voltak. A magyarokat csúnyán megverték, még menekülni is alig tudtak, mert támadóik autókkal üldözték őket. A túlerőben lévő szerbek láncokkal, sörösüvegekkel támadtak maroknyi ellenfelükre.

Az eset után hét magyar fiataalt helyeztek előzetes letartóztatásba a szerb bíróság, ellenük súlyos, etnikai eredetű bűncselekmény elkövetése miatt tart ma is az eljárás. A szerbek közül mindössze egy személy tettét vizsgálják, de ő előzetes letartóztatásba sem került. Ha a magyar diplomácia különösebben nem is figyelt

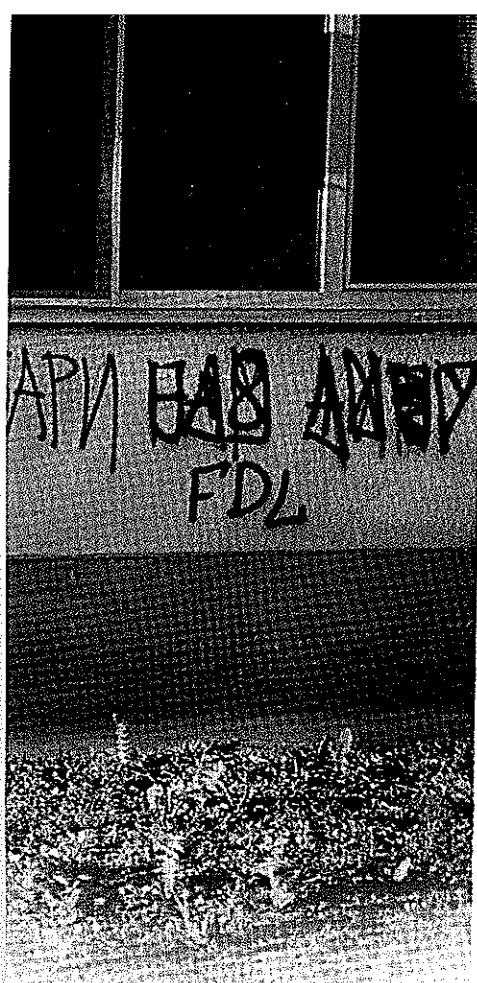
fel az ügyre, a nemzeti érzelmű politikusok és jogászok folyamatosan követték a fejleményeket. Gaudi-Nagy Tamás, Morvai Krisztina és többek között a Nemzeti Jogvédő Alapítvány folyamatosan azon dolgozott, hogy az igazságtalan intézkedések ne maradjanak következmények nélkül.

A fiúk történetéről Áldozatból bűnös

címmel dokumentumfilm jelent meg, melyet két szintén délvidéki fiatal, Dóra Andor és Szakál Boglárka készített. A film Strasbourghban debütált, majd Budapesten és végül Temerinben mutatták be. A film megszólalói között szerepel több résztvevő és szemtanú is, akik a rendőri intézkedéstől kezdve a bírósági mentalitásig részletezik az esemé-

A temerini fiúk többsége még börtönben

A mostani eset szereplőit nem véletlenül hívják az „új temerini fiúknak”, ugyanis 2004. június 26-a óta a szerbiai börtönökben töltik büntetésüket azok a temerini magyar fiúk, akiket szándékos emberölés gyanúja miatt ítélték el összesen 61 év börtönbüntetésre. A vád szerint az öt fiatalember június 25-én éjszaka a temerini piac téren súlyosan bántalmazta Zoran Petrović rosszéletűként ismert újvidéki lakost. Ifj. Mária István 15, Illés Zsolt 13, Szakál Zoltán 11,5, Uracs József 11,5, Horváth Árpád pedig 10 év börtönbüntetést kapott. A Szerbiában tavaly bevezetett amnesztiatörvény miatt végül 2012. november 30-án, nyolc és fél kegyetlen évnyi raboskodás után elnöki kegyelemmel szabadult ki a mitrovicai fegyházból Horváth Árpád és Szakál Zoltán. További három társuk az elkövetkezendő években kaphat kegyelmet. A súlyos ítéletek részben azért utalnak magyarellenes indíttatásra, mert Szerbiában a balkáni háborúval kapcsolatos, népellenes bűncselekmények esetében is ritkán szabnak ki ilyen komoly büntetést.

Szerbia uniós csatlakozási törekvéseivel újra „fegyvert” adnak a magyarság kezébe

fotó | Béli Balázs

nyeket. Az alkotók bemutatják a szerb nacionalista megnyilvánulásokat, és rávilágítanak számtalan eljárási hibára, amit a hatóságok elkövettek. A hozzátartozók felvételén meséltek arról, fiaikat hányszor verték meg a börtönőrök, hogy egyiküket csaknem egy héten át ugyanabban a ruhában tartották. „Jött egy szerb a zárkába, a magyar kapott egy matracot, mert a szerbnek adták helyette az ágyat” – ilyen és több más, hasonló esetet részleteznek a megrendítő dokumentumfilmben, melyben többek között Gaudi-Nagy Tamás ügyvéd beszélget az elkészeredett családtagokkal. Az utolsó, temerini bemutató azonban más volt: egy nappal korábban, november 28-án ugyanis váratlanul szabadon engedték mind a hét „új temerini fiút”, akik az ünnepségbe fordult rendezvényen is részt vettek.

A fiúk akkor elmondták, hogy amikor a börtönbe kerültek, már „várták” őket. „Öld meg a magyart! Szerbia a szerbeké!” – zengett a börtön. A délvidéki fiatalok arról is beszámoltak, hogy pszi-

A szerb törvényekkel nincs gond, csak be kéne őket tartani!

Bozóki Antal újvidéki ügyvéd új könyvét, mely *A magyar közösség Szerbiában* címet viseli, rendre együtt mutatták be az *Áldozatból bűnös című* dokumentumfilmmel. A szerző – aki két személyt véd az eljárás alá került magyarokból – szerint ahhoz, hogy kisebbségi kérdésekkel foglalkozzunk, pontosan ismerni kell a jogszabályokat, nemzetközi egyezményeket, valamint a mindennapi problémákat. Bozóki szerint 1967 óta nem adtak ki ilyen témájú könyvet Szerbiában, így a Magyar Tudományos Akadémia ösztönzésével készült kötet hiánypótlónak tekinthető. A három témakörre épülő könyv a kisebbségvédelemről, majd a szerb jogszabályokról, illetve ezek gyakorlati megvalósulásáról szól. „A szerb hatalom egyáltalán nem foglalkozik a kisebbségi kérdéssel, mert el vannak foglalva a koszovói szerbekkel” – mondta a budapesti bemutatón Bozóki hozzátéve, hogy az ország saját jogszabályait a nemzetközivel lenne szűkebb összhangba hozni. A gond ugyanis nem azzal van, hogy a szerbek milyen törvényeket alkottak, hanem azzal, hogy azokat nem tartják be megfelelően. A szerző szerint amiatt, hogy Szerbia gazdasági helyzete szinte a csőd szélén áll, a kisebbségek még nagyobb hátrányt szenvednek. A magyar közösség Szerbiában című könyv valós helyzetképet próbál adni a délvidéki magyarságot érintő mindennapi politikai és gazdasági problematikáról, a lehetséges kiútról az elnyomás alól – így jellemezték a könyvet a bemutató előadásán.

chikailag mindannyiukat érte sérelem, és többüket fizikailag is bántalmazták mind a rabtársaik, mind a fegyőrök. Voltak, akiket már az első pillanattól kezdve, volt, akit csak később, de az idő múlásával kivívtak maguknak egy bizonyos tiszteletet, elfogadták őket, és a bántalmazások visszaszorultak – mesélték. Az „új temerini fiúk” annak ellenére szembesültek a súlyos bánásmóddal, hogy a verekedés után ők maguk riasztották a rendőrséget, hiszen az életük is veszélybe került a brutális módon támadó szerbek által. Ráadásul a börtönbe került fiatalok között olyan is akadt, aki a konfliktus idején még csak a helyszínen sem tartózkodott.

„Nagyon remélem, hogy ebből az esetből is mindenki számára világos és egyértelmű: eredményt csak úgy lehet elérni – akár a jogvédelem, akár a nemzetpolitika területén –, ha határozott és kemény nyomás alá helyezzük a törvények és az önrendelkezési jog kikényszerítése érdekében a szerb hatóságokat. Meg nem erősített hírek szerint egyébként az előzetes letartóztatás megszüntetéséhez a szerb hatóságok fentről kaptak jelzést” – fogalmazott Gaudi-Nagy Tamás az után, hogy a fiúkat szabadon engedték. A jobbkios képviselő Tomiszlav Nikolic jelenlegi és Borisz Tadic volt szerb köztársasági elnöknek is részletes tájékoztatást adott a fiúk esetéről azon túl, hogy az Európai Parlamentben és az Európa Tanácsban is felszólalt érdekükben. Mint közleményében írta, meggyőződése szerint ezt a hírt úgy is

Délvidék emlékmű nélkül maradt

December 8-án Délvidék első, nyilvános Trianon-emlékművének felavatására készültek Ada községében, arra azonban nem kerülhetett sor, ugyanis a mű talapatát a ceremónia előtt eltüntették. A magánadományokból készült emlékmű, egyházi területen, a helyi római katolikus temető kápolnája mellett kapott volna helyet, de a község egyébként magyar származású polgármestere, aki a Demokrata Párt színeiben politizál, eddig ismeretlen indíttatásból az emlékművet eltávolította. Ugyanakkor az emlékműre szánt livegtáblát, melyen a történelmi Magyarország térképe szerepel, ünnepélyes keretek között ennek ellenére felavatták.

lehet értékelni, hogy Szerbia jelét mutatva annak, miszerint hajlandó és kész érdemi lépéseket tenni a magyar közösség sorsának rendezése érdekében. Ehhez azonban tenni kell: Szerbia uniós csatlakozási törekvései újra „fegyvert” adnak a magyarság kezébe annak érdekében, hogy határon túli közösségeknek békét és nyugalmat biztosíthasson, az autonómiáról már nem is beszélve.

Harmati András